

Sen čarovné noci v divoké popkulturní době

vydáno: 20.11.2022, Milan Líčka, i-divadlo.cz

Další inscenací Divadla Petra Bezruče byla Shakespearova hra v aktuálním mluvném překladu Jiřího Joska nazvaná SEN ČAROVNÉ NOCI, obvykle uváděná jako Sen noci svatojanské. Ve hře se u příležitosti svateb setkávají a proplétají různá prostředí, svět vévody Thesea a jeho nevěsty Hippolyty, který má rozsoudit spor otce s neposlušnou dcerou, zamilovanou do nepravého nápadníka, o niž ovšem usiluje jiný, a konečně svět řemeslníků připravujících svou hru. Všichni se ocitají v kouzelném lese, kde vládnu elfové Oberon a Titanie a jejich pomocník Puk. Někteří, včetně jejich vztahů, jsou začarováni a nakonec se vrací do původní podoby. Do zredukované slovní osnovy vepsal mladý režisér Michal Hába vlastní scénický výklad a rámcově hru posunul do současnosti. Premiéra byla 18. listopadu.

Hraje se v dramaturgii Anny Smrčkové, na prostorné průchozí scéně a v kostýmech Adriany Černé, pestré prostředí lesa se dociluje vysunutím jeho prostorového znázornění z pozadí ve středu scény. Estetika inscenace vychází z popových klipů, jak říká režisér, z jejich přepjatosti, kýčovosti, trendovosti a sexualizovanosti, pro výpravu bylo podstatné najít kontrast snového světa a normality. To ladění bylo inspirací pro popovou hudbu Jindřicha Čížka, který s režisérem a autorkou scény tvoří stálý tým.

Michal Hába zřejmě vycházel ze zkušenosti, že režijní výklad hry může být vzdálen původnímu textu tím víc, oč lépe je předloha obecně známa, takže v případě SNU si dovilil značné posuny. Ovšem divák je zaskočen již rámováním hry, v němž jsou gangster Theseus a jeho družina oblečení v černém a s Hippolytou si dráždivě hrají s revolverem, aby na konci všichni s ironickým výsměchem a nepředloženě předali zbraně řemeslníkům, kteří jim přišli zahrát svou hru. A také je překvapen přehozením rolí ústřední dvojice ve snovém lese. Ostatně text je též poněkud přehlušen dojmem z čarovných, leskem pozlátka přezdobených postav v kouzelném lese. Průběžné přemýšlení o hře je tedy trochu potlačeno omamně pestrým výkladem režiséra a expresivním hereckým podáním. Jeho inscenace je proto spíše lahůdkou určenou těm, kteří hru dobře znají, než těm, kteří jdou na ni poprvé.

K zajímavému a vtahujícímu dojmu ze hry přispívají výkony herců a jejich souhra. Lukáš Melník je přesvědčivý jako arogantní gangster Theseus, který všechny zvládá nejen hlasem, ale i postojem a pohledem, právě tak jako v lese proměněná, v upnutých tmavých šatech se vlnící Titanie. Jeho vyrovnaným spoluhráčem je sebejistá nevěsta Hippolyta Alexandry Palatínusové či proměněná, s brýlemi a knírkem a v jiném kostýmu jako Oberon. Dokonalé fyzické herectví předvádí čtveřice dobře i špatně zamilovaných, Tomáš Čepek jako Lysandr, Jáchym Kučera jako Demetrius, přitom oba vnímají lásku omezenou na sex, Yvona Stolařová jako tvrdohlavá Hermie a Barbora Křupková jako hádavá a žárlivá Helena. Někteří z ostatních herců musejí zvládnout dvou roli či vícero li.

Především je to skvělá Markéta Matulová jako pořadatel zábav Filostrates a kouzla působící, zpívající a tančící Puk v bílém zdobném plášti a lesklém kostýmu. Dušan Urban je zde jako nesmlouvavý Egeus, otec Hermie a vůdce řemeslníků Petr Trám, jeho druhové jsou Vojtěch Johaník jako Miky Špulka a Josef Trojan jako Robert Nicka. Přitom všichni tři pracující jsou

oblečení v tmavých kombinézách a s velkou chutí, ale nešikovně připravují svou hru. Nováček v souboru Josef Trojan zpodobil navíc vílu a také Indie boye. Kristián Kazický a David Žyla jsou tu v rolích bodyguardů a jako bledý host vystoupil Michal Weber.

Z výsledku inscenace je možno tušit, s jakým nadšením se herci vydali na cestu hledání nových a extravagantních jevištních řešení vycházejících z režisérovy imaginace. Ten ohňostroj vizuálních nápadů omamuje diváky a poněkud zastiňuje autorovu výpověď. Ale nakonec tu vnímáme pozoruhodnou adaptaci Shakespearova textu, který promlouvá šťavnatou alžbětinskou mluvou k dnešní době.